

Водночас у процентних доходах зростає частка коштів, отриманих за цінними паперами, зокрема державними, та депозитними сертифікатами Національного банку, тоді як процентні надходження від кредитування скорочуються. Це свідчить про зміну характеру функціонування банківської системи України, а саме перехід від виконання банківським сектором своїх традиційних функцій, пов'язаних з забезпеченням перерозподілу коштів між вкладниками та кредиторами, до концентрації своєї діяльності на обслуговуванні фінансових потоків державного бюджету», – йдеться у рішенні.

Що стосується структури витрат, то упродовж 2015 – січня-травня 2017 років найбільшу питому вагу в загальному обсязі витрат займали процентні витрати, загальні адміністративні витрати, а також відрахування в резерви. За підсумками 5 місяців поточного року частка останніх становила майже 16%, тоді як за результатами 2016 та 2015 років 57% та 43% відповідно.

Суттєві зміни в банківському середовищі зумовили високу змінність капіталу банків упродовж останніх років. Зокрема, за 2016 рік капітал банків зріс на 19%, за січень – травень 2017 року – на 22%, або на 27 млрд. грн. – до 151 млрд. грн.

Отже, економічна та політична нестабільність в Україні виявила вразливість банківської системи. Тому для виходу з кризи потрібна стабілізація банківської системи, як ключова умова відновлення економічного зростання в Україні, підтримка ліквідності та платоспроможності українських банків, підвищення довіри населення до банківської системи загалом, удосконалення регулювання ліквідності банків, підвищення дієвості нормативів ліквідності, здійснення масштабної реформи банківського сектора.

Література:

1. Банківська система в 2017 році: прогнози НБУ [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://finbalance.com.ua/news/Bankivska-sistema-v-2017-rotsi-prohnozi-NBU>.
2. Банківська система світу: огляд, цифри і факти - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://bankografo.com/bankivska-sistema-svitu-oglyad-grafiki-fakti.html>.
3. Вихід іноземного капіталу з банківської системи України призведе до її занепаду - О. Соскін / Українські національні новини. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.unn.com.ua/uk/news/566836-vihid-inozemnogo-kapitalu-z-bankivskoyi-sistemi-ukrayini-prizvede-do-yiyi-zanepadu--o.soskin>.
4. Відхід з України іноземних банків знижує стійкість банківської системи. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.razumkov.org.ua/ukr/expert.php?news>.
5. Корнилюк Р. В. Ретроспективний аналіз діяльності іноземних банків в Україні / Р. В. Корнилюк // Економіка і регіон. - 2010. - № 3 (26). - С. 146-152.
6. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://bank.gov.ua/control/uk/bankdict/search>.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ ОБ'ЄКТА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Коров яковська Л.М. студентка групи МгМОК-1.17

Зінченко О.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,

Київський національний університет технологій та дизайну

Формування в бухгалтерському обліку інформації щодо нематеріальних активів та розкриття інформації про них у фінансовій звітності регулює П(С)БО 8 “Нематеріальні активи”. Даним положенням зазначено, нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований [3].

Придбаний або отриманий нематеріальний актив відображається в балансі, якщо існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена.

Нематеріальний актив, отриманий в результаті розробки, слід відобразити в балансі за умов, якщо підприємство має:

намір, технічну можливість та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, у якому він придатний для реалізації або використання;

можливість отримання майбутніх економічних вигод від реалізації або використання нематеріального активу;

інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних з розробкою нематеріального активу [3].

Бухгалтерський облік є впорядкованою системою збору, реєстрації та узагальнення в грошовому вираженні інформації щодо активів, в тому числі нематеріальних, та зобов'язання організації безперервного, шляхом суцільного, а також документального обліку всіх господарських операцій. На підставі первинних документів проводяться записи в облікових регістрах.

Первинні документи - це документи, створені у письмовій або електронній формі, що фіксують та підтверджують господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення [1].

Оформлення операцій з нематеріальними активами, а саме: питанням документального оформлення приділено багато уваги в економічній літературі.

Шнейдман Л.З. (1991 р.) вперше висвітлив у своїй праці необхідність технічної сторони реєстрації НМА у той час коли підприємства стали перед проблемою підтвердження документального внесення їх до статутного капіталу.

В обліковій практиці з цією метою на підприємствах пристосовували форми первинних документів з обліку основних засобів. Такої ж самої точки зору дотримуються у своїх працях такі вчені, як Грабова Н. М., Котенко Л.Н., Сопко В.В., Ткаченко Н.М., Сова М., Оніщенко Т. Чабанова М.В., Шарухін А., Шевченкова Л., Яремчик С. На думку авторів основною вимогою до змісту первинного документа, мають бути такі реквізити, а саме: детальний опис об'єкта, наявність його первісної вартості, назву підрозділу, в якому буде використовуватися даний об'єкт, строку корисного використання, норми амортизації, підписи посадових осіб, які прийняли об'єкт, перелік документів, які характеризують сам об'єкт або порядок його використання. Оскільки, первинні документи не відповідали зазначеним вимогам, однією з основних проблем документального оформлення нематеріальних активів постала проблема їх розробки.

Облікова модель відображення об'єктів права інтелектуальної власності у складі об'єкта нематеріальних активів перебуває в процесі розроблення форм раціональних для первинного спостереження та документації. Нині для обліку наявності та руху НМА застосовують типові форми, затверджені наказом Міністерства фінансів.

Згідно з наказом Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 р. № 732 "Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів" [2] діють такі форми первинних документів з обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів:

Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-1);

Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-2);

Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-3);

Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова форма № НА-4).

Проаналізувавши форми первинної документації за їх сутністю та змістом, з'ясувалося, що вони на повною мірою відповідають обліковим завданням, зокрема, доцільності складання інвентарної картки форми НА-2 викликає сумнівів, оскільки об'єкт надходить в господарський обіг в основі, якого є підтверджувальні документи права власності (або користування) на об'єкт, а факт надходження цих об'єктів оформляють актом введення в господарський обіг об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (форма НА-1).

До обов'язкових реквізитів належать: найменування підприємства, установи, від імені яких складений документ, назва документа (форми), дата і місце складання, зміст та обсяг господарської операції, одиниця виміру господарської операції (у натуральному та/або вартісному виразі), посади і прізвища осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення, особистий чи електронний підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції [1].

Характеристика типових форм первинного обліку наявності та руху об'єктів нематеріальних активів унаочнює табл. 1.

Таблиця 1

Типові форми первинного обліку об'єктів нематеріальних активів та порядок їх застосування

№ та назва форми документа	Сфера застосування	Підстава для оформлення	Де та коли складається документ	Хто складає та кількість примірників
1	2	3	4	5
НА-1 Акт введення в господарський обіг об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів	Для оформлення операцій із введення в господарський обіг і використання окремих придбаних об'єктів права інтелектуальної власності підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності	Технічна, науково-технічна та інша документація (ліцензійний договір, авторський договір, патент)	Складається в день введення в експлуатацію об'єкта за місцем його експлуатації	Складає в одному примірнику на кожний окремий об'єкт приймальна комісія
НА-2 Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів	Для аналітичного обліку об'єктів права інтелектуальної власності	Акт введення в господарський обіг об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (ф. № НА-1); Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (ф. № НА-3)	Складається в бухгалтерії по мірі надходження НМА	Заповнює бухгалтер з обліку НА в 1 примірнику на кожен об'єкт чи групу об'єктів НМА

Продовження табл.

1	2	3	4	5
НА-3 Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів	Для оформлення вибуття об'єктів нематеріальних активів під час їх списання	Зазначають причини вибуття (закінчення /дострокового припинення строку дії: майнових прав, договору на використання майнових прав, ліцензійного договору тощо); залишкову вартість визначають за даними бухгалтерського обліку	Складається в день вибуття (ліквідації) об'єкта за містом його експлуатації	Складає у 2-х примірниках призначена комісія, затверджує керівник підприємства чи особа, на те уповноважена
НА-4 Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів	Для оформлення даних інвентаризації окремо за кожним місцем знаходження об'єктів права інтелектуальної власності та за кожною особою, відповідальною за використання об'єктів права інтелектуальної власності	Наявність об'єктів права інтелектуальної власності встановлюється за документами, що були підставою для їх оприбуткування або якими оформлені (підтверджені) майнові права	Складається в день здійснення інвентаризації за місцем експлуатації об'єкта	Складає в одному примірнику призначена інвентаризаційна комісія

Таблиця 1 свідчить, що дублювання інформації в документах ускладнює формування облікових відомостей. Аналітичний облік об'єктів НМА доцільно вести на підставі оформлених актів, складених у відповідності з окремими групами нематеріальних активів, які обліковують на субрахунках рахунку 12 "Нематеріальні активи".

Доцільним є до обов'язкових реквізитів (самостійно створених бланків первинного документу з обліку НМА) додати номер документа, він відіграє суттєву роль в самому процесі документообігу, оскільки, дозволяє полегшити пошук пов'язаних з рухом конкретного об'єкту документів та зменшує вірогідність шахрайства, у зв'язку з посиленням контрольної функції обліку. Щодо надходження об'єктів права інтелектуальної власності, доцільно оформляти не уніфікованим документом, а конкретним, а саме, уніфікувати форму № НА-1 на декілька форм, які б відобразили інформацію за групами нематеріальних активів (за аналітичним обліком). Для аналітичного розкриття інформації доцільним є оформлення "Аналітичної картки обліку руху об'єкта нематеріальних активів" на підставі актів про приймання/списання нематеріальних активів щодо кожного об'єкта.

Слід також змінити назву форми НА-3 "Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів" на "Акт списання об'єкта нематеріальних активів", оскільки, термін "ліквідація" можна застосовувати лише до об'єктів, що мають форму матеріального вираження.

Нематеріальні активи мають відобразитися, як особливий вид об'єкта бухгалтерського обліку, документація повинна враховувати специфічні ознаки кожного об'єкту. Первинний облік НМА має вдосконалюватися у напрямках посилення змістовного навантаження під час розробки конкретної форми з метою забезпечення при відображенні всіх особливостей кожного об'єкта. Використання раціональних форм первинної документації НМА сприятиме оперативному прийнятті управлінських рішень, отриманню необхідних даних для потреб економічного та управлінського аналізу, який має вплив на достовірну оцінку об'єктів нематеріальних активів.

Література

1. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України, від 24.05.1995, № 88 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

2. Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів: Наказ Міністерства фінансів України, від 22.11.2004 р., № 732. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04>

3. П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», затвержене наказом Мінфіну від 18.10.99 р. № 242. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>

ВПРОВАДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Клестова І. студентка гр.614-2-1

Маница Л.В. Аспірант економічного фак-ту

Запорізький національний університет

Термін “маркетингова стратегія” складається із двох понять, одне з яких є основним (стратегія), а інше вказує на його належність до певної сфери (маркетингова).

Маркетингова стратегія складається з двох основних компонентів:

- як підприємство звернеться до конкурентного ринку
- як реалізується та підтримується повсякденні операції.

На сучасному конкурентному ринку дуже важливо, щоб стратегія, забезпечувала послідовний підхід до пропозиції товару або послуги таким чином, щоб перемогти конкуренцію. Однак разом із визначенням маркетингової стратегії також потрібно знати та розуміти чітко визначену методологію для повсякденного процесу її реалізації.

У процесі створення маркетингової стратегії необхідно враховувати безліч факторів. З багатьох факторів деякі з них важливіші за інших. Оскільки в кожній стратегії необхідно звернути увагу на деякі унікальні міркування, варто розпізнавати "кожен" важливий фактор на загальному рівні. Проте багато з них є загальними для всіх маркетингових стратегій

Ви починаєте створення своєї стратегії, вирішивши, якою має бути загальна мета вашого підприємства. Загалом це потрапляє в одну з чотирьох категорій:

Якщо ринок дуже привабливий, а ваше підприємство є одним з найсильніших у галузі, ви можете інвестувати свої найкращі ресурси на підтримку вашої пропозиції.

Якщо ринок дуже привабливий, але ваше підприємство є одним із слабких у галузі, ви повинні зосередитися на зміцненні підприємства, використовуючи ваші пропозиції як крок для досягнення цієї мети.

Якщо ринок не є особливо привабливим, але ваше підприємство є одним з найсильніших у галузі, то ефективні маркетингові та збутові зусилля для вашої пропозиції будуть корисними для отримання прибутків на найближчі терміни.

Якщо ринок не є особливо привабливим, а ваше підприємство є одним із слабких в галузі, ви маєте рекламувати цю пропозицію лише в тому випадку, якщо вона підтримує